

FØRSTE ÅBNE AUDITION

41 DSF-medlemmer sang for et bredt panel af arbejdsgivere, da forbundet for første gang holdt en helt åben audition for medlemmer, der søger job inden for musical og musikteater.

MUNGO MØDTE MODSTAND

Mungo Park Koldings nye teaterleder Moqi Simon Trolin mødte uventet modstand, da teatret begyndte researchen til åbningsforestillingen om fyrværkeriulykken i bydelen Seest. Læs hvordan det gik.

PRIS PÅ EUROPÆISK FILM

For første gang uddeles den 'europæiske Oscar' i Danmark, når European Film Academy holder sin store prisoverrækkelse i Forum. Der er særlige priser til både Dogme-brødrene og den britiske skuespiller Judy Dench.

NOVEMBER 2008 #09

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

NÅR VIDENSKAB BLIVER TIL TEATER

MERE TV-FIKTION GIVER KAMP OM TALENTERNE

ANNONCEPRISER I 2009

SCENELIV

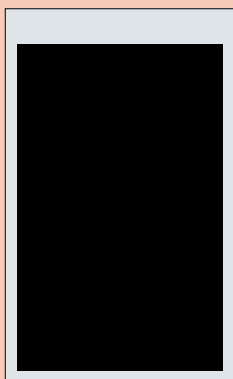
SCENELIV JUSTERER FRA 1. JANUAR 2009 SINE ANNONCEPRISER I FORHOLD TIL DEN ALMINDELIGE PRISUDVIKLING.

SE NEDENFOR, HVILKE ANNONCER, DU KAN KØBE I BLADET, OG HVAD DE KOSTER FRA 1. JANUAR.

DE NUVÆRENDE PRISER KAN SES PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK UNDER SCENELIV OG ANNONCEINFORMATION.

HUSK, AT HVIS DU ANNONCERER JÆVNLIGT, HAR VI VIRKELIG GODE RABATMULIGHEDER.

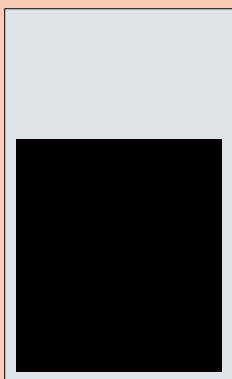
RING TIL TINE FANGEL ELLER PIA MØLLER MUNKSGAARD PÅ 33 24 2200 OG HØR NÆRMERE.

1/1 SIDE

170 X 270 mm.

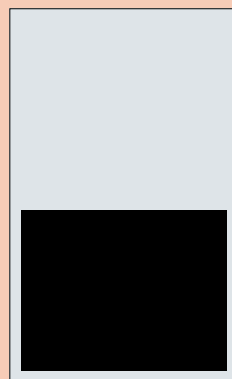
kr. 9.000,- + moms

2/3 SIDE

170 X 192 mm.

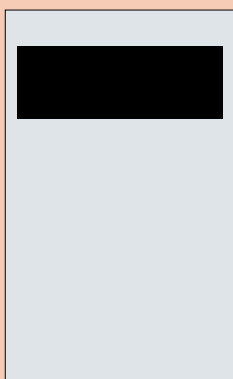
kr. 6.000,- + moms

1/2 SIDE

170 X 133 mm.

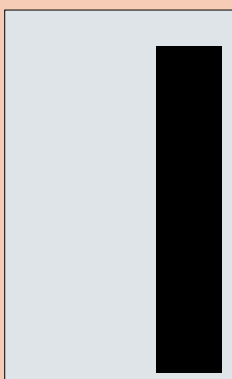
kr. 5.000,- + moms

TOP-ANNONCE

170 X 60 mm.

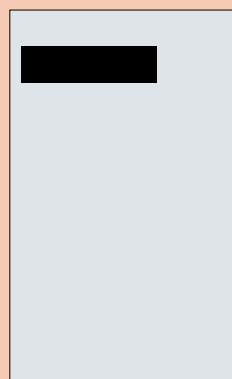
kr. 2.000,- + moms

1/3 SIDE

54 X 170 mm.

kr. 3.000,- + moms

VISIT-ANNONCE

112 X 30 mm.

kr. 600,- + moms

SCENELIV TILBYDER FORTSAT MEDLEMMER EN SÆRLIG MEDLEMSANNONCE. DEN VIL I 2009 KOSTE KR. 300,- + MOMS.

NOVEMBER 09:

MERE FIKTION PÅ TV

DR får konkurrence fra de kommercielle tv-stationer på dramasiden. Alle vil producere mere tv-fiktion, fordi det giver både seere og et godt 'brand'. **s. 4**

INKLUSIONS-KONFERENCE

DSF er et af de fagforbund, der i december deltager i en konference med fokus på inklusion i kultur- og medie-verdenen. **s. 7**

VISITKORT-SANG

41 skuespillere, sangere, dansere og musicalperformere lagde deres visitkort med en sang foran et panel af arbejdsgivere, da DSF holdt åben audition. **s. 8**

KATASTROFE-TEATER

Det nye egnsteater Mungo Park Kolding åbner med en forestilling om fyrværkeriulykken i bydelen Seest. **s. 12**

EUROPÆISK FILMPRIS UDDELES

Der er priser til både Dogme-brødrene og Judy Dench, når European Film Awards uddeles i København i december. **s. 15**

FAGET SKAL VÆRE EN FEST

Impro-skuespiller Pernille Sørensen er kommet hjem fra Keith Johnstone-kursus med masser af inspiration og fornyet glæde ved sit skuespillerfag. **s. 16**

VIDENSKAB PÅ SCENEN

På Syddansk Universitet formidler videnskabsfolk deres forskning i teaterstykker. Videnskaben er fyldt med gode historier, siger instruktøren. **s. 18**

UDFORDRING OG UDVIKLING

Da Cantabile 2 flyttede ind i Vordingborg blev borgerne både udfordret og beriget, fortæller byens kulturdirektør i anledning af teatrets 25 års jubilæum. **s. 22**

8

12

22

Sommer, med bla. Mikael Birkkjær Foto: Thomas Marott, DR

TV-STATIONER SATSER PÅ MERE FIKTION

TV-FIKTION ER EN VIGTIG DEL AF 'BRANDET', HVIS MAN VIL VÆRE EN VÆSENTLIG TV-STATION, OG DERFOR SATSER STATIONERNE STADIG MERE PÅ OMRÅDET. DET BETYDER EN HÅRDERE KAMP OM DE KUNSTNERISKE TALENTER, SIGER DR.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

■ Danskerne elsker at se danskproduceret fiktion på tv, og det får nu tv-stationer til at satse flere penge på nye danske tv-serier i de kommende år. Danmarks Radio vil fortsat levere danske serier stort set året rundt. Samtidig tager TV 2 og TV3 konkurrencen op, poster flere penge i området og satser på dyrere produktioner end tidligere.

TV 2 vil endnu ikke afsløre sin fiktions-plan for de kommende år – hverken omfanget af den økonomiske satsning eller de konkrete projekter. Men programdirektør Palle Strøm siger, at TV2 vil foretage et kvantespring i forhold til det niveau, stationen har haft hidtil.

"Skuespillere og andre filmfolk kan godt sætte kryds i kalenderen, for vi vil bruge mange flere penge på det fra efteråret 2009 og fremover. I 2009 vil der være et par nye serier af kortere eller længere varighed, og i 2010 vil det for alvor slå igennem, at vi gearer op på det her område," siger han.

Han vil dog godt afsløre, at TV 2 i første omgang satser på den klassiske krimiserie, og at man også pusler med en moderne folkekomedie. Endelig vil stationen gerne lave en såkaldt dansk 'dramedy', som er en blanding af komedie og drama i stil med 'Desperate Housewives' og 'Weeds'.

FIKTION ER VÆSENTLIGT

En anden grund til TV 2's satsning er, at dramatik i stigende grad er en del af det udbud, som en stor tv-station skal have, siger Palle Strøm. Det er kort sagt med til at løfte stationens 'brand'.

"Fiktion er ét af de tre store elementer, der skaber en væsentlig tv-station. De andre er nyheder og store sportsbegivenheder. Så er man en stor kanal i folks bevidsthed, man kan skabe præferencer og folk forbinder kanalen med kvalitet,"

siger han og tilføjer:

"I de første 20 år har der været et minimum af fiktion på TV 2, og hvis man skal se med kritiske briller, har vi haft to hits, nemlig 'Anna Pihl' og 'Strisser på Samsø'. En del af problemet har været, at det er svært at lave fiktion, når man ikke har muligheden for at opbygge stor knowhow. Og det har der tidligere ikke været nogen kommercielle stationer, der har kunnet, fordi det var så dyrt. Men fiktion kan nu laves lidt billigere end tidligere."

Dels er den tekniske produktion af serier blevet billigere, siger programdirektøren, men det er også bevist, at nye og meget billigere typer af serier er et hit hos seerne.

"Lige så smart det var at sige Dogme for fem år siden, lige så usmart er det nu. Men det har givet et kvantespring også for tv-serierne, fordi historien er i centrum i stedet for det store menageri. Det har været banebrydende, og jeg er ikke sikker på, at vi kunne have lavet 'Klovn' hvis ikke de tanker var sat i søen. Dogme viste, at man kan lave noget, der er billigere, som folk gerne vil se."

HAPINESS HAR TRUKKET SEERE

Til foråret har TV3 premiere på serien 'Lulu - bankrøverens kone', som er stationens dyreste fiktions-satsning nogensinde, hvis man kigger på episodeprisen. Også selv om man trækker den støtte, som Det Danske Filminstituts public service-pulje har ydet.

"Vi har de seneste år lavet 'Nynne', '2900 Hapiness' og senest 'Maj og Charlie', så det er klart et indsatsområde for os. Lige nu har vi gang i optagelserne til Lulu, og så sidder vi og overvejer, om vi skal lave 2900 Hapiness igen. Vi er jo en meget kommerciel tv-station, og derfor reagerer vi meget efter markedet og hvordan den økonomiske situation er lige nu, og mere konkret kan jeg ikke fortælle nu, siger TV3's programchef Morten Mogensen, der dog godt vil afsløre stationens generelle ambitioner på området:

"Vi er meget glade for, at vi er kommet ind på drama-området, og vores klare ambition er at blive der. Vi tror på, at danske seere godt kan li at se dansk produceret drama. '2900 Hapiness' har for TV3 betydet, at flere ser vores kanal mellem 19 og 20 om aftenen, siger programchefen og tilslutter sig TV 2's betragtninger om fiktionens betydning for tv-stationens omdømme.

"Drama er med til at flytte brandet. Vi er en meget kommerciel station og laver noget reality og andre ting. Drama er med til at hive opfattelsen af os lidt i den anden retning, og det er godt."

GLOBAL TENDENS

Med medieforliget for 2007 til 2010 blev der pludselig flere penge at hente for tv-stationer med drama-ambitioner, da Public Service Puljen, som administreres af Filminstituttet, blev indført. Puljen er på 75 mio. kr. og skal støtte udvikling og produktion af dansk tv-drama og tv-dokumentar.

Ud over 'Lulu - bankrøverens kone' har puljen inden for fiktion indtil videre støttet sitcom'en 'Terrorcellen' med Omar Marzouk, der skal vises på Kanal 5, tv-dramaet 'Frelseren og Bølden', der produceres for dk4 og endnu en sitcom 'Kristian', der vises på TV2/Zulu.

"Der satses meget på drama for øjeblikket, og det er en tendens, der gælder for hele Europa og USA. Men måske er det ekstra tydeligt i Danmark, fordi også de mindre kommercielle kanaler satser så meget på drama, fx er TV3's drama-output større end DR's, hvis man måler det i antal timer. Kort sagt har

Øverst Johannes Lilleøre og Ken Vedsegaard og nederst Johannes Lilleøre, Anne Vester Høyer, Sophie Lassen-Kahlke og David Owe i 'Maj og Charlie'. Foto: Per Anesen/TV3

drama afløst reality som den genre, der virkelig bliver brugt penge på,” siger Claus Ladegaard, der er områdedirektør for produktion og udvikling i Filminstituttet.

”Jeg tror, at det skyldes, at det både giver profil og er umiskendeligt dansk – på linje med nyheder er det med til at gøre en tv-kanal til en del af en dansk virkelighed,” tilføjer han.

KAMP OM KUNSTNERNE

På tv-fiktionens traditionelle højborg DR vender chefen for DR's dramaafdeling, Ingolf Gabold, tommelfingeren opad ved udsigten til endnu mere konkurrence på området.

”Jeg har altid syntes, at det var godt, at TV2 begyndte at lave fiktion. Det er også rigtig spændende, at TV3 er gået ind på området med både ’2900 Hapiness’ og ’Maj og Charlie’ og også satser på en tungere og mere seriøs serie som ’Lulu’. Også DK4 er i gang med at lave noget, og det synes vi i DR kun er godt. Det er jo et levende landskab, hvor der er masser af konkurrence, og det er sundt for alle,” siger Ingolf Gabold og tilføjer, at den eneste ulempe er, at kampen om talenterne er hård.

”Efterspørgslen er steget. Det er begyndt, at være sådan, at man skal være hurtig ude, hvis man vil have de bedste skuespillere, instruktører og fotografer. Og der, hvor det store slag kæmpes, er om manuskriptforfatterne, hvor vi jo i øjeblikket oplever en forfattermangel.”

Den stigende efterspørgsel kan dog også give nye talenter en chance.

”På vores kommende serie ’Lykke’ har vi to episodeforfattere, som vi hentede direkte fra manuskriptforfatteruddannelsen sidste år, så de er splintrende nye,” siger Ingolf Gabold, der glæder sig over, at tv-fiktion har fået så høj en kvalitet og status, at kunstnerne synes, at det er spændende og interessant.

”Det betyder jo også, at alle får en vældig rutine i forhold til at lave tv, som man ikke havde tidligere.”

Til nytår begynder DR's nye store satsning ’Livvagterne’, og i efteråret 2009 vises en ny serie afsnit om Sarah Lund fra ’Forbrydelsen’. I 2010 kommer ’Livvagterne’ tilbage og efterfølges af serien ’Lykke’ om en ung karrierekvinde. Længst ude i fremtiden har DR et Christiansborg-drama i støbeskeen til 2011.

TRUSSEL MOD SPILLEFILMEN?

TV-stationernes oprustning inden for fiktion har fået flere filmfolk til at advare imod, at tv mætter danskernes behov for hverdagsdramaer, og at det vil gå ud over danske spillefilm. Claus Ladegaard fra Filminstituttet mener ikke, at man skal være ked af, at filmbranchen får konkurrence fra tv.

”Det er svært at sige, om det går ud over dansk film. Jeg tror, at de særlige hverdags-realistiske dramaer kan lide under det publikumsmæssigt. Men på den anden side er de gået af mode, og jeg synes egentlig bare at det er en udfordring for dansk film: at fortælle historier som ikke kan ses i tv.”

”Når tv-drama er blevet så godt i Danmark, skyldes det jo, at dansk film vågnede op i starten af 90'erne, og der er jo et klart sammenfald mellem de instruktører, som har lavet dramaserierne på DR, og de instruktører, som har drevet dansk film, fx Trier, Bornedal, Niels Arden Oplev, og nu er de yngre kræfter ved at overtage. Den kreative udvikling sker i filmen og udnyttes på tv. Der er stadig langt til den amerikanske virkelighed, hvor den væsentligste udvikling groft sagt ligger i serierne og ikke i amerikanske film, siger Claus Ladegaard og henviser til, at dansk film med hensyn til billetsalget ser ud til at få sit bedste år siden 1981.

”Jeg tror at der er historier nok, og tendensen i dansk film går for øjeblikket mod langt større mangfoldighed i historier og genrer.” ■

I efteråret 2009 vender Sophie Gråbøl tilbage som Sarah Lund, når DR viser en række nye afsnit om den kvindelige efterforskningsleder fra 'Forbrydelsen'. Foto: Tine Harden/DR

TEATERUDVALG NEDSAT

Kulturminister Carina Christensen har nu nedsat et teaterudvalg, der skal formulere en vision for scenekunstrådet som helhed og se nærmere på konkrete spørgsmål i teaterlovgivningen.

Udvalget, der blev forsinket pga. ministerskiftet i Kulturministeriet, består kun af tre personer. Formand for udvalget bliver kunstnerisk konsulent og tidligere formand for Teaterrådet Lars Seeberg. De øvrige to medlemmer er teaterchef ved Dramaten i Stockholm, Staffan Valdemar Holm, og teaterredaktør på dagbladet Politiken, Monna Dithmer.

"Det er lykkedes at sammensætte et lille, manøvreedygtigt udvalg med tre engagerede mennesker, der tilsammen har et stort overblik over scenekunsten og brænder for sagen. Jeg er sikker på, at det er et hold, der kan give et visionært bud på,

hvordan vi kan skabe gode forudsætninger for at opretholde og udvikle det kunstneriske kvalitetsniveau som scenekunsten har i Danmark," siger Carina Christensen om udvalget, der skal aflevere sine forslag inden udgangen af 2009.

Dansk Skuespillerforbunds bestyrelse er i øjeblikket i gang med en grundig diskussion af en række af de emner, som teaterudvalget kommer til at beskæftige sig med, og DSF vil løbende følge og blande sig i debatten om fremtidens teaterlovgivning.

Kommissoriet for udvalgets arbejde kan downloades på:
www.kum.dk.

INKLUSION I MEDIER OG KULTURLIV

Institut for Menneskerettigheder (IMR) afholder d. 9.-10. december i DGI-byen i samarbejde med Københavns Kommune en inklusions-konference med fokus på lige muligheder og rettigheder, inklusion og rummelighed i kulturlivet. Konferencen vil rumme en lang række forskelligartede begebenheder, f.eks. vil der være debatter, rundbordssamtaler, interaktive oplæg, musikindslag, readings, filmvisninger og øvelser. De større fagforbund med relation til medierne og kulturlivet har sagt ja til at medvirke til at udfærdige en erklæring, der opfordrer til mangfoldighed og anti-diskrimination i medier og kulturliv. Og under en rundbordssamtale, vil nogle af landets mest centrale aktører indenfor kulturlivet få mulighed for at forholde sig til emnet. IMR ønsker med konferencen at kaste lys over, hvor og hvordan fejl- og underrepræsentation opleves og hvad konsekvenserne kan være. Hvad kan vi lære, hvis vi vender blikket mod udlandet, hvilke tiltag og redskaber kan vi gøre brug af i arbejdet mod bedre repræsentation og hvordan kan man tænke sig, at fremtiden kommer til at se ud.

Dansk Skuespillerforbund vil være repræsenteret på konferencen med flere medlemmer af DSF's ligebehandlingsudvalg. Konferencen er åben for alle interesserede medlemmer, og Sceneliv fortæller om konferencen i et senere nummer.

Et detaljeret program kan findes på www.menneskeret.dk og www.skuespillerforbundet.dk

DSF'S LIGEBEHANDLINGSUDVALG

Udvalget har fokus på inklusion og ligebehandling i kulturlivet og teaterverdenen. I første omgang har udvalget beskæftiget sig med ligebehandling af mænd og kvinder i branchen og sat en række initiativer i gang. Men udvalget kommer også til at arbejde med diskrimination pga. fx hudfarve, handicap og alder.

Hvis du oplever diskrimination i din hverdag som skuespiller er du velkommen til at kontakte udvalget. Du kan se, hvem vi er, på www.skuespillerforbundet.dk under Om forbundet og Udvalg.

41 LAGDE ET VISITKORT MED EN SANG

SKUESPILLERE, SANGERE, DANSERE OG MUSICALPERFORMERE FIK EN MULIGHED FOR AT VISE SIG FRA DERES BEDSTE SIDE. ARBEJDSGIVERNE FIK ØJE PÅ NYE SCENEKUNSTNERE OG SET NYE SIDER AF DE VELKENDTE, DA DSF'S MUSICALUDVALG AFHOLDT ÅBEN AUDITION PÅ FOLKETEATRET.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Henning Hjorth

Udenfor døren ind til Folketeatrets lille scene Hippodromen i den dæmpede belysning står 27-årige Line Østergaard Jeppesen og tripper lidt nervøst med sit nodeark i hånden. Hun er lige blevet bedt om at gøre sig parat til at gå ind på scenen foran sriben af arbejdsgivere, der tæller nogle af de vigtigste folk inden for musical og musikteater i Danmark. Hun er koncentreret og en anelse nervøs, men lidt hyggesnak i ventetiden med Randi Winther og Charlotte Guldberg fra Musicaludvalget holder nerverne i skak.

Så går døren op, og den forrige sanger kommer ud med røde kinder og synlig lettelse over at de fem minutter er vel overstået. Musicaludvalgets formand Lise Nees vinker Line ind på scenen, hvor det de næste minutter gælder 'Somewhere over the rainbow'.

IKKE NOGET KONKRET JOB

Line er en af de 41, der efter først til mølle princippet har fået plads i DSF's åbne audition på Folketeatret 8. oktober. Hun er udannet fra Det Danske Musicalakademi i 2005 og har siden arbejdet på Fredericia Teater, Nyt Dansk Musikteater og optrådt med egne musical- og cabaretforestillinger. Efter sangen siger hun til Sceneliv:

"Man er altid nervøs til en audition, det var jeg også her. Hvis man ikke er go' kan det være katastrofalt, især med det panel, der sidder derinde. Det er de fem minutter, der tæller."

"Jeg håber, det her kan åbne nogle døre, fordi jeg får adgang til nogle af de teatre, der normalt er svære at komme ind på. Nu har jeg gjort dem opmærksom på, hvad jeg kan, og at jeg er til rådighed," siger Line, der godt kan lide den åbne audition, hvor man kan synge, hvad man vil.

"Det er også rart, at man ikke sidder og venter på et svar: Fik jeg det, eller fik jeg det ikke. Vi er ikke 40 mennesker, der kæmper om en rolle. Det er nærmere som at lægge sit visitkort."

GEMTE TALENTER

I løbet af de fem timer bliver der sunget alt fra Leonard Cohen og Faith Hill over musicalsange som 'Confrontation', 'Maby this time' og 'Somewhere over the Rainbow' og – på panelets opfordring – en vuggevise og en dansk popsang. Musicalsangene er dog klart i overtal – på trods af, at der ikke har været noget krav til genren.

"Vi har jo egentlig stjålet ideen fra operaudvalget, som har

haft stor succes med deres auditions for operasangere. Men vi ønskede at lave en mere åben audition for alle medlemmer af forbundet, som kunne tænke sig at lave musical og musikteater. Jeg tror, der putter sig nogle gode talenter rundt omkring. Måske nogle, der ikke er helt unge og som frygter de almindelige auditions, fordi de tror, at det kun er for de unge og smarte, og at man skal kunne få benene om bag ørerne for at være med. Men den gruppe har jo nogle spille- og erfaringsmæssige kvaliteter, der er god brug for. Og det kan være svært for teaterdirektørerne at finde dem," siger Lise Nees, der er formand for Musicaludvalget.

En af dem kunne være Karen Nielsen, der normalt laver mest børneteater med TeaterTasken, og som holdt op med at gå til auditions for syv år siden pga. en rigtig dårlig oplevelse.

"Der er en god stemning ved denne her audition, og vi bliver taget godt imod. Nogle gange ved andre auditions har jeg virkelig oplevet den der hektiske stemning: "næste"... "næste". Og så er det rart at synge en sang, som jeg selv har valgt," siger hun.

Karen Nielsen har ikke tænkt sig at forlade arbejdet med teater for børn. Men hun håber, at det sanglige visitkort kan skaffe hende en anden type arbejde som supplement.

"Når jeg laver børneteater er jeg primus motor, jeg skriver og skaber forestillingerne, udsender pressemeddelelser, sørger for, at de rigtige bliver inviteret til premieren og bestiller måske også bagtæppet. Det kunne være så fedt, hvis der engang imellem var en udefra, der ringede til mig og bad mig være med i en forestilling, så jeg kunne bruge al mit krudt på at gå ind i stoffet som skuespiller og koncentrere mig om min rolle. Det kunne være i en musical eller også bare i et kor på en opsætning," siger Karen Nielsen, der ville ønske, at teatrene ville slå deres auditions op i Sceneliv eller på DSF's hjemmeside, så alle fik en chance for at byde ind på rollerne.

STOR CHANCE

Alle de deltagere, som Sceneliv møder, er glade for Musicaludvalgets initiativ, særligt fordi det er lykkedes udvalget at samle et vægtigt panel af arbejdsgivere inden for musical og musikteater.

Cecilie Thiim, der er udannet fra Det Danske Musicalakademi i 2006, og som lige nu medvirker i Chicago, siger:

"Det er en stor dag, fordi jeg får lov til at vise, hvad jeg kan for nogle mennesker, som jeg har stor respekt for. Jeg har mu-

Indtryk fra DSFs audition på Folketeatret. På billederne ses bl.a. Sara Gadborg, Jesper Winge Leisner, Cecilie Thiiim, Line Østergaard Jeppesen, Lise Nees, Randi Winther, Karen Nielsen og Waage Sando.

Line venter på at komme ind at synge. På billedet ses også Randi Winther og Charlotte Guldberg fra Musicaludvalget.

lighed for at synge lige, hvad jeg har lyst til, og kan vise den allerbedste side af mig selv. Selv om der ikke er udsigt til noget konkret job, synes jeg, det er den fedeste chance. Hvornår har jeg lige de her mennesker i panelet samlet igen?"

Også højgravide Sara Gadborg, der skal føde tre uger efter auditionen, ser det som en stor chance.

"Jeg har været til en del auditions før i Danmark og Tyskland. Det her er en chance for at vise, hvad jeg kan foran nogle mennesker, som jeg ikke har været til audition hos før, siger Sara, der er uddannet fra Musicalakademiet i 2005, og på trods af spædbarn er klar til at slå til, hvis der skulle dukke et job op.

"Så er jeg klar. Og det håber jeg, at mændene i panelet forstår."

VI SER NOGLE ANDRE SIDER

Da 41 sangere og skuespillere har gjort deres indsats foran panelet af arbejdsgivere, er det en tilfreds udvalgsformand Lise Nees, der forlader Folketeatret.

"Jeg synes, det var en helt igennem win-win situation. Det var fantastisk for vores medlemmer at få lov at vise, hvad de kan. Og det er en enestående mulighed for toppen af teatercheferne for at se vores potentiale. Og jeg tror helt sikkert, at der kommer nogle match ud af det."

Det er paneldeltager, producent Jesper Winge Leisner, også tilbøjelig til at tro.

"Det er en mulighed for at se nogle mennesker, som vi måske ikke ser, når vi holder audition til en konkret forestilling. Jeg har i hvert fald set flere folk, som jeg ikke har set før, og det er bestemt brugbart. Jeg har nogle ting i støbeskeen, som jeg skal bruge nogle mennesker til. Og jeg har da set et par i dag, som jeg i hvert fald lige vil snakke med."

Teaterchef på folketeatret.dk Waage Sandø havde set en stor del af de fremmødte ved andre auditions til konkrete forestillinger, men han mener alligevel, at det er en god ide med denne type audition.

"Jeg vurderer jo på flere planer. Jeg sidder tilbagelænet og tænker: Det var godt, det var ikke så godt. Men jeg vurderer

også helt konkret, om nogle af dem kunne være muligheder til nogle forestillinger i næste sæson, hvor vi ikke har besat alle roller endnu", siger han.

Kasper Wilton, teaterchef på Odense Teater, fremhæver, at det er en anderledes audition, fordi der ikke er en konkret forestilling, rolle og sang.

"Selv om jeg har set en del af deltagerne før, så giver det alligevel noget at opleve dem med en sang, de selv har valgt. Man ser nogle andre sider af dem, og det er interessant."

Mere end 70 medlemmer kom for sent til at deltage i audition på Folketeatret i oktober. Derfor har Musicaludvalget allerede besluttet at afholde en ny audition den 25. februar. Nærmere oplysninger om denne audition følger i Sceneliv og på hjemmesiden. ■

PANELET

Deltagerne i audition på Folketeatret den 8. oktober sang foran::

Waage Sandø, Synne Henriques og Frank Rubæk fra folketeatret.dk
 Kim Sørensen fra Nyt Dansk Musikteater
 Thomas Langkjær og Johnny Jørgensen fra Gladsaxe Ny Teater
 Jesper Winge Leisner, producent
 Lisa Kent, koreograf og instruktør
 Tim Zimmermann, koreograf og instruktør
 Ole Justesen fra Fredericia Teater
 Kasper Wilton fra Odense Teater
 Søren Møller fra Uterus
 Niels Bo Valbro fra Det Ny Teater

PICS: DEN SØMAND HAN MÅ LIDE på teater Camp X, med bla. Thomas Bentin, Mette K. Madsen, Nils P. Munk, Kasper Ravnhøj og Özlem Saglanmak . Foto: Presserum / Camp X

Foto: Polfoto

KATASTROFE- TEATER I KOLDING

HAN HAR GJORT DET FØR – ANTROPOLOGEN OG INSTRUKTØREN [MOQI SIMON TROLIN](#) – SKABT FORESTILLINGER MED UDGANGSPUNKT I EN MEGET DRAMATISK OG KONTROVERSIEL VIRKELIGHED. MEN MUNGO PARK KOLDINGS NYE TEATERLEDER HAR ALDRIG MØDT SÅ MEGET MODSTAND SOM MED ÅBNINGSFORESTILLINGEN 'SEEST'.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Henning Hjorth

Natten mellem den 27. og 28. september 1994 forliser færgen Estonia i Østersøen mellem Sverige og Estland. 852 mennesker er ombord og kun 137 overlever. Den 20-årige Moqi Simon Trolin oplever, hvordan hele det svenske samfund bliver paralyseret af ulykken. Ti år senere sker der samme, da tsunami-flodbølgen oversvømmer en lang række kystområder i lande som Indonesien, Malaysia og Thailand. Flere hundrede tusinde mister livet – heriblandt mere end 500 svenskere.

"Begge katastrofer har påvirket mig og det svenske samfund. Jeg kendte ikke nogen, der var med Estonia, men jeg så, hvordan samfundet blev lammet og havde svært ved at tackle det. Under tsunamien kender jeg personligt flere, der har mistet familiemedlemmer. Det fik mig til at reflektere over, om –

og hvordan – vi mennesker kan begribe den slags katastrofer, der rammer pludseligt og udefra, og hvor det kan være svært at placere et ansvar og give nogen skylden. Den svenske regering fik jo nærmest skyld for tsunamien, fordi man mente, at beredskabet burde have været hurtigere, men det var jo ikke det, det handlede om," siger Moqi Simon Trolin.

MENINGSLØSHEDEN

Som teaterleder for det nye Mungo Park Kolding har han valgt at åbne teatret med en forestilling, der tager udgangspunkt i byens egen katastrofe i 2004, hvor en fyrværkerifabrik af uforklarlige årsager eksploderede i bydelen Seest. En brandmand blev dræbt, seks fik kvæstelser og 80 blev indlagt med røg- og

MUNGO PARK KOLDING

Mungo Park Kolding er et egnteater og et selvstændigt teater i Mungo Park koncernen. Teatret får til huse i det tidligere Kolding Hovedbibliotek, Jernbanegade 25, i byens gågade. Bygningen vil et stykke tid endnu være under ombygning og indretning for i alt ca. 14 mio. kr. Selve teatersalen stod færdig i starten af november.

Teatret er ligesom sit søsterteater i Allerød et ensembleteater. De faste skuespillere i Kolding bliver fra 1. august 2009 Rebekka Owe, Jesper Riefenstahl, Iben Dörner, Morten Brovn Jørgensen og Christine Sønderis.

høreskader. 750 husstande blev evakueret, og efterfølgende var 350 huse skadet i mere eller mindre omfang.

"Vi vil gerne fokusere på, hvordan mennesker reagerer på sådan en meningsløs oplevelse. Nogle vil måske sige, at du ikke kan sammenligne Seest med en tsunami, hvor flere hundrede tusinde døde. Men en katastrofe er ikke målbar, den er individuel, og vores reaktioner er som udgangspunkt de samme, uanset om det handler om et meningsløst dødsfald, en bilulykke eller en fyrværkerifabrik. Seest er et godt udgangspunkt for diskussionen på et teater i Kolding, fordi det er lokalt, og teater er et lokalt medie," siger Moqi.

Handlingen i 'Seest' udspringer sig efter eksplosionen, og publikum oplever, hvordan en 11-årig pige og hendes familie håndterer tiden efter ulykken.

"Pigen forsøger hele tiden at finde en forklaring og eftersøger skyldsspørgsmålet. Hun vil skabe en sammenhæng og mening i hverdagen og lykkes ret dårligt med det, fordi det er umuligt at finde de svar, hun søger. Det er en meget åben forestilling, der handler om, hvordan vi tackler kriser, og jeg håber, at de fleste vil kunne genkende noget."

FINT MED MODSTAND

Ud over at være uddannet sceneinstruktør fra Statens Teaterskole, har den 34-årige svensker også en uddannelse som socialantropolog.

"Hvis jeg ikke havde lavet teater, så havde jeg nok siddet i Tibet eller Afrika. Antropologien er også mit interesseområde. At lave teater er bare en mindre verden, hvor jeg prøver at gøre det samme."

Den antropologiske tilgang, hvor forestillingen skrives på baggrund af en meget grundig research blandt de berørte personer har Moqi afprøvet flere gange. Han debuterede på Mungo Park Allerød med forestillingen 'Sandholm', der tog fat på flygtningetemaet, og i starten af 2008 stod han som leder af Teater Momentum i Odense bag 'Den 13. nævning' om terrrorsagen fra Vollsmose.

Men aldrig før er han stødt på så meget modstand i lokalmiljøet som i Kolding, da han startede researchen omkring Seest-ulykken. 30-40 mennesker er blevet interviewet og forskere fra Århus Universitet har lavet en undersøgelse blandt 500 børn på Seest-områdets skole.

"Jeg har ikke tidligere mødt så meget modstand i researchfasen. Der er nogle, der har sagt, I skal ikke komme her og blande jer, og der har været en stribe læserbreve i avisen. Heldigvis er der også mange, der har syntes, at det var en god ide, og som har hjulpet os."

Heriblandt var bl.a. en beboerforeningsformand, der formidlede kontakten til de familier, som Mungo Park Kolding har

De medvirkende i 'Seest' under prøverne: Iben Dörner, Esben Dalgaard Andersen, Stefania Omarsdóttir og Emmanuel Limal.
Foto: Mungo Park

“Jeg er ikke nervøs, men spændt. Det bliver dejligt at møde publikum og se, hvordan byen og området vil tage imod os. Jeg håber, at Mungo Park Kolding om ti år vil være byens stolthed. Der er i hvert fald en kæmpe plads for os at fylde, for vi kommer med noget helt andet end det, området har i forvejen.”

Moqi Simon Trolin om at åbne et nyt teater i Kolding

talt med, samt Bakkeskolens ledelse og skolebestyrelse.

”Vi er fra starten gået meget forsigtigt til værks og har ikke mast os på. Og under interviewene har vi hele tiden gjort meget ud af frivilligheden. Hvis der var konkrete hændelser, vi gerne ville skrive ind i stykket, har vi altid spurgt folk, om det var i orden med dem,” siger Moqi og tilføjer:

”At der i starten var så stor modstand var egentlig fint, for det fortalte mig, at det er et rigtigt projekt at åbne med. Det er en hardcore start, men vi kan lige så godt vise, hvem vi er, og hvad vi vil.”

MEGET UVEDKOMMENDE TEATER

Ligesom Moqis tidligere forestillinger har 'Seest' allerede fået en del presseomtale – også i de landsdækkende medier. Han afviser, at den mulige PR spiller ind, når han vælger at kaste sig over et projekt.

”Det er klart, at nogle af tingene interesserer mig, fordi de er omdebatterede – også i medierne – og fordi der ligger en potentiel 'skandale' gemt. Bagefter er det selvfølgelig dejligt, at det vækker opmærksomhed, for jeg vil jo gerne diskutere det. Men jeg laver ikke forestillinger, fordi noget er oppe i tiden.”

For Moqi har efterspillet til ulykken i Seest også sin egen skandale – selv om det ikke direkte er forestillingens tema. Undersøgelsen foretaget blandt 500 børn på den lokale skole viser, at 38 procent af børnene har i dag symptomer, der ligner post-traumatisk stress. Moqi tilføjer, at kun omkring halvdelen af de berørte familier har sagt ja til tilbuddet om at bearbejde ulykken i selvhjælpsgrupper.

”Det siger mig, at de 38 procent af børnene, der har symptomer i dag, måske lever i familier, som har valgt ikke at tale om det her. Børnene er jo altid de største ofre, fordi de mangler redskaber til at bearbejde tingene. Det er da et samfundsproblem og en skandale, at vi bare lader det være sådan i en by i Danmark uden at gøre noget. Jeg laver denne her forestilling for de børn,” siger Moqi, der har svært ved at forstå kritikken af, at han tager fat i en virkelighed, der er konfliktfyldt og tæt på borgerne i området.

”Det er teatrets opgave at sætte fokus på de ting, som er problematiske. Det er mærkeligt, hvis vi ikke kan diskutere det, der foregår i samfundet omkring os. Problemet er da snarere, at der laves så utrolig meget uvedkommende teater.” ■

MOQI SIMON TROLIN

Han er 34 år og er vokset op på Gotland og i Stockholm. Han er uddannet socialantropolog fra universitetet i Lund. Blev uddannet sceneinstruktør fra Statens Teaterskole i København i 2005.

Debutede på Mungo Park med forestillingen 'Sandholm'.

Var indtil marts 2008 kunstnerisk leder på Teater Momentum i Odense, hvor han bl.a. satte forestillingen 'Den 13. nævning' op.

Fra marts 2008 udnævnt til leder af Mungo Park Kolding.

Har senest instrueret forestillingerne 'Roberto Zucco' på Malmö Stadsteater og 'Saunaen' på Får 302.

Den 29. november åbner han teatret i Kolding med 'Seest', som er skrevet af Martin Lyngbo og Bjørn Rasmussen. Moqi Simon Trolin og Martin Lyngbo instruerer.

“At der i starten var så stor modstand var egentlig fint, for det fortalte mig, at det er et rigtigt projekt at åbne med. Det er en hardcore start, men vi kan lige så godt vise, hvem vi er, og hvad vi vil.”

STUDIE-FORSIKRING?

Mange unge er ikke forsikrede og det kan blive dyrt, hvis uheldet er ude.

ASSITEJ – MELD DIG IND

Vil du vide, hvad der rører sig globalt inden for børneteater, så meld dig ind i ASSITEJ.

PENSIONS-PROBLEMER?

Har du svært ved at overskue pensionen? Se hvor du kan få hjælp.

2. SEKTION

SCENELIV

FAGSTOF • DEBAT • NYT FRA DSF / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

Dansens Hus har endelig fået skrabet penge sammen til at begynde en digitalisering af den moderne dans' kulturarv – dvs. filmoptagelser, plakater og andre materialer fra de sidste 30 år med moderne dans. Det er informationscentret i Dansens Hus, der står for opgaven, som man indtil videre har fået 700.000 kr. til. "Der er nogle ganske få institutioner, der har samlet deres eget materiale. Men ellers ligger der rigtig meget rundt omkring på lofter og i skuffer og skabe hos koreograferne. Det er alt det materiale, vi gerne vil have samlet og digitaliseret i en form, så alle kan have nytte af det, og så vi sikrer denne del af kulturarven" siger Benedikte Paaske, direktør i Dansens Hus.

BEHOV FOR STUDIEFORSIKRING?

HVER FJERDE UNGE ER IKKE FORSIKRET MOD TYVERI, BRAND OG ULYKKER, OG DET KAN BLIVE RIGTIG DYRT, HVIS UHELDET ER UDE.

En ud af fire unge skal selv betale, hvis de bliver ramt af tyveri, eller deres bolig bliver totalskadet af f.eks. en brand. Det samme gælder, hvis de kommer til at forvolde skade på andre mennesker eller andres ting. Det viser tal fra Forsikringsoplysningen.

Og det kan blive rigtig dyrt, siger Niels Weng, der er Kommunikations- og Marketingsdirektør hos Runa Forsikring.

"Vi har en dækning på vores indboforsikring 566.000 kr. Og det er ikke usædvanligt, at hele beløbet bliver brugt ved en totalskade af en lejlighed, typisk ved en brand," siger han.

Mange unge vælger måske forsikringen fra, fordi de ikke synes, at de har så store værdier, at det kan betale sig.

"Men det er faktisk ikke vores erfaring. De unge har ligesom det øvrige samfund fået ret store værdier. Ud over det almindelige indbo, så er der typisk tale om en del elektronik, og cyklen er ofte også dyr. Dertil kommer, at deres faste indtægt måske ikke er så stor, så hvis de bliver udsat for indbrud, kan de komme til at stå i en meget klemmt situation," siger Niels Weng.

Han mener, at manglende interesse er grunden til, at de unge ikke har nogen forsikring.

"Som ung tænker du ikke så meget på de risici, der er, det er en masse andre ting, der er interessante."

Runa Forsikring har en særlig studieforsikring, der indeholder indbo- og ansvarsforsikring, ulykkesforsikring og rejseforsikring, som DSF-medlemmer har mulighed for at tegne. Ansvarsforsikringen dækker, hvis man er skyld i, at andre mennesker eller deres ejendele skades. Ulykkesforsikringen dækker, hvis man selv kommer til skade.

"Hvis en anden kommer alvorligt til skade, fordi du f.eks. ikke har fået skabet sne eller tørret trappen ordentlig af, så er vi ude i personskadeerstatninger, og det kan være astronomiske beløb. Hvis vi i den anden ende skal tage en mindre ting, så kan du vælte på din cykel og slå en tand eller flere ud, og det kan også være dyrt at få lavet." ■

Få flere oplysninger på www.skuespillerforbundet.dk eller hos Runa Forsikring: www.runa.dk eller på tlf. 33 32 22 00.

ASSITEJ – HVAD ER DET?

Ja det viste jeg heller ikke før i 2003, selv om jeg har været i børneteaterbranchen siden 1992. Derfor er det vigtigt at gøre ASSITEJ synlig for omverdenen, også i egne rækker. Før i tiden var mange skuespillere i børneteaterbranchen fastansat på et børneteater. Teatret informerede om, hvad der skete i ASSITEJ, og mange var derfor med til at bakke ASSITEJ op.

Tiderne har ændret sig, mange er ansat til en enkel forestilling og har derfor ikke den samme tilknytning til teatret og dermed til ASSITEJ som tidligere. For at opnå samme dynamiske input fra branchen, opfordrer vi derfor alle skuespillere, dansere og sangere med interesse i børneteateret til at melde sig ind som enkeltmedlemmer. Det er ikke dyrt. I kan selv tjekke det på vores hjemmeside www.assitej.dk.

Nå, men hvad er det så, det der ASSITEJ?

ASSITEJ er en verdensomspændende organisation for professionelt børne- og ungdomsteater. Navnet er en forkortelse af det franske Association International du Théâtre pour l'Enfance et la Jeunesse. Hvilket på dansk kan oversættes med International forening for børne- og ungdomsteater.

ASSITEJ har 82 medlemslande. Hvert land har sin egen bestyrelse der arbejder for børne- og ungdomsteatret lokalt og globalt. Kort sagt er vi en organisation, som sørger for at udbre-

de børne- og ungdomsteater over hele verden, og at børneteatre verden over lader sig inspirere af andre lande og kulturer.

Og hvad laver vi så i den danske bestyrelse, ja vi har meget travlt.... Danmark og Sverige skal nemlig afholde den næste verdenskongres i 2011. Med titlen "Building Bridges, Crossing Borders".

Hvert tredje år bliver kongressen afholdt, og næste gang er det altså Sverige og Danmark, der får lov til at holde den. Faktisk har vi vundet kongressen, det er lidt lige som OL.

Hvad der skal ske på kongressen? Hvilke forestillinger der skal spilles? Og fra hvilke lande? Hvordan vi binder Malmø og København sammen til en børneteaterby i de dage, kongressen varer? Det er det, vi har travlt med for øjeblikket. Men vi glæder os til maj 2011. Og vil I følge med i, hvad der sker, så klik ind på www.assitej.dk ■

Karen Nielsen, bestyrelsesmedlem i ASSITEJ Danmark

SVAR PÅ LÆSERBREV FRA MICHAEL BRANDT:

Kære Michael Brandt

Det er, som du kan læse i ovenstående citat, ikke mig, der klynker. Til gengæld tager jeg afstand fra Ellen Hillingsøs udtalelse, bragt i Berlingeren og citeret af Politiken.

I din stærke uenighed med mig, har du selv klart taget stilling i det store eksistentielle spørgsmål: at være eller ikke være – skuespiller. Du har valgt det, der føltes nødvendigt for dig: at træde over i et job på Københavns Fondsbørs, der – som du selv siger – er velbetalt. Det er dejligt, du trives med og inspire- res af dit nye arbejde. Til lykke med det nye fag.

Men i al respekt for det, er vi rigtig mange medlemmer i DSF, som – så gerne vi end ville springe over i andre jobs, og uanset om vi selv (eller Arbejdsformidlingen!) finder nye arbejdsområder at tjene penge på – oplever en kunstnerisk nødvendighed: en dyb trang til at spille, synge, danse og udtrykke os kunstnerisk. En trang så stærk, at vi uanset talen- tets, berømmelsens og lønkontoens størrelse (for de tre går ikke nødvendigvis hånd i hånd!) ikke kan ret meget andet og ikke trives ved ret meget andet end at spille.

Kære Michael! Ikke alle i DSF er lige uden videre i stand til eksempelvis at trives på Københavns Fondsbørs, hvis de ikke synes, at 25.000 kr. om måneden er et godt nok udgangspunkt.

Respekt for faget mener jeg, vi kunne få på helt andre måder end at brokke os over 25.000 kr. i månedsløn. Rent personligt vil jeg da gerne have 50.000 kr. eller mere i måneds- gage, hvem vil ikke det? Men i disse tider i vort land synes jeg

”Teaterarbejde er jo efterhånden også ren velgørenhed. Min mand kalder det charity-teater når jeg spiller teater. Jeg fik 25.000 kr. om måneden for at spille på Mammut- teatret. Vi laver teater, fordi vi ikke kan lade være.”

Citat fra interview i Berlingske Tidende med Ellen Hillingsø, d.15. september 2008

ikke, at 25.000 kr. er så ringe endda. I hvert fald vil jeg offentligt protestere, når nogen på mine og hele standens vegne offentligt stempler den løn som ”den rene velgørenhed”.

Som den store fotograf Rigmor Mydtskov engang har sagt: ”Der står ikke på bagsiden af mine billeder, hvad jeg har fået for dem.”

En høj løn er heller ikke ensbetydende med, at man respekteres for sit arbejde. Hvis jeg skulle vælge mellem højere løn og soli- daritet/flere teaterjobs til DSF-medlemmer, ved jeg godt, hvad jeg ville foretrække. Hvis jeg var leder af et teater, ville jobska- belse til en lav men acceptabel løn være min førsteprioritet. Min mest presserende opgave ville være at bruge så mange af DSFs ”råvarer”, som det var økonomisk muligt. Og jeg tror, man- ge af vores talentfulde kolleger ville stå i kø for at få mulighed for at stå på en scene igen. Også til 25.000 kr. om måneden.

Med venlig hilsen, Birgitte Bruun

BLAND DIG I DEBATTEN

DEBATINDLÆG TIL SCENELIV MÅ MAX FYLDE 2800 TEGN INKL. MELLEMRUM. SEND DEM TIL REDAKTIONEN PMM@SKUESPILLERFORBUNDET.DK eller TF@SKUESPILLERFORBUNDET.DK OG MÆRK DEM GERNE 'DEBAT'.

PROBLEMER MED PENSIONEN?

Hvad sker der med min pension, når jeg skifter job? Og når jeg er ledig i en periode? Kan jeg opretholde min forsikring, og hvad skal jeg betale?

Sidder du med denne type spørgsmål omkring pension – eller måske nogle helt andre – så kig på www.skuespillerforbundet.dk under Faglig Service og Pension. Måske er der svar at hente her.

Ellers kan du kontakte PFAs Kundeservice på 39 17 50 00 eller alternativt kundeforhvalper Trine Andersen på samme nummer.

HUSK BIBLIOTEKS- AFGIFTEN!

Fristen for tilmelding for at få del i biblioteksafgiften er 1. decem- ber. Hvis du ikke har fået afgiften før, skal du tilmelde dig til Styrelsen for Bibliotek og Medier på et særligt skema. Har du fået afgiften før, men har du fået ny bopæl, nyt kontonummer eller lign. er det også muligt, at styrelsen skal have besked. Se nærmere på www.skuespillerforbundet.dk eller www.bibliotekogmedier.dk. Du kan også kontakte styrelsen på bia@bs.dk eller tlf. nr. 33 73 33 73.

MANGLER DU DINE NØGLER?

DFS har i et par måneder haft et par glemte nøgler liggende i receptionen. Det er fire nøgler i en Mulberry-nøglering af læder. Hvis du mangler dem, så kontakt Sophie Hovdekorper i receptionen på 33 24 22 00.

EUROPÆISK 'OSCAR' UDDELES I KØBENHAVN

**DER ER PRISER TIL BÅDE DOGMEBRØDRENE OG JUDY DENCH, NÅR
DEN EUROPÆISKE FILMPRIS EUROPEAN FILM AWARDS FOR FØRSTE
GANG UDDELES I KØBENHAVN.**

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk Foto: Niclas Nordenström

1500 mennesker vil være til stede i Forum den 6. december, når de bedste europæiske film kåres i København. Det er første gang prisuddelingen holdes i Danmark.

44 film fra 27 lande har været med i opløbet til en nominering i konkurrencen om filmpriserne – bl.a. de to danske film 'Kærlighed på film' instrueret af Ole Bornedal og 'Flammen og Citronen' instrueret af Ole Christian Madsen.

De 1800 medlemmer af European Film Academy, som uddeler priserne, har afgjort, hvem der skal nomineres i 15 forskellige kategorier. Offentliggørelsen af de endelige nomineringer skete lige efter, at dette nummer af Sceneliv gik i trykken, men resultatet vil kunne ses på www.skuespillerforbundet.dk.

PRIS TIL DOGME OG DENCH

European Film Academy har dog allerede offentliggjort to særpriser, som vil blive uddelt på aftenen.

Prisen 'European Achievement in World Cinema 2008' gives til Dogme-brødrene Søren Kragh-Jacobsen, Kristian Levring, Lars von Trier og Thomas Vinterberg. Instruktørerne ændrede vores måde at se på film på og fik indflydelse på filmproduktion over hele verden, lyder begrundelsen fra filmakademiet.

Desuden modtager den 73-årige britiske skuespiller Judy Dench en 'Life Achievement Award'. Judy Dench har igennem sin karriere spillet en lang række hovedroller på film og fik i 1999 en Oscar for bedste kvindelige birolle i filmen 'Shakespeare in Love'.

Filmprisuddelingen transmitteres til tv-seere i 40 lande og sendes direkte på DR2. Dermed bliver det et af de største tv-shows fra Danmark nogensinde. Mikael Bertelsen, som tidligere har været vært i en række DR2-programmer, styrer slagets gang ved prisuddelingen, og DR's bigband leverer musikken.

Du kan se, hvem priserne gik til, på www.skuespillerforbundet.dk lige efter prisuddelingen og i Sceneliv i januar. ■

HUS TIL SCENEKUNST FOR BØRN

Operaen har fået sit eget hus og det samme har skuespillet for voksne. Nu må turen være kommet til scenekunsten for børn og unge. Det mener i hvert fald Corona la Balance. Teateret har udarbejdet et projekt for etableringen af et særligt scenekunsthus i for børn og unge i København. Visionen er at skabe et sted på 3000 kvadratmeter og med eget husteater, der tager scenekunst for børn og unge alvorligt – med egne forestillinger, turneer og masser af andet børneteater fra Danmark og udlandet.

Det ambitiøse projekt lægger op til, at der spilles to-seks forestillinger hver dag i den selvejende institution. Forslaget forudsætter et budgettilskud på 24 mio. kr., som skal komme fra henholdsvis staten og Københavns Kommune.

Corona la Balances tidsplan lægger op til, at et scenekunsthus for børn kan åbne dørene i efteråret 2011. Inspirationsrapporten om scenekunsthuset kan læses på www.corona-la-balance.dk.

MAN KAN SGU' LISSÅ' GODT GØRE DET TIL EN FEST...

ET KURSUS HOS KEITH JOHNSTONE GIVER NY ENERGI, GLÆDE VED FAGET OG EN FYLDT VÆRKTØJSKASSE.

Af journalist Cecilie Beck

Keith Johnstone.

Pernille Sørensen.

Selvom det er flere måneder siden Pernille Sørensen kom hjem til efterårskolde Danmark, så flagrer hænderne stadig helt oppe i hovedhøjde, så øringene klirrer, når hun fortæller:

"Det var så fedt! Der var så høj cigarføring og høj energi. Vi grinede enormt meget, selvom det var hårdt arbejde mange timer hver dag," fortæller hun.

Pernille Sørensen har været på Keith Johnstone-kursus. Først 15 solskønne juli-dage i Canada. Og siden fire kompakte dage i London. Alt sammen finansieret af et studie-rejselegat fra Dansk Skuespillerforbund.

Keith Johnstone er med sine 76 år improvisationsteaterets Grand Old Man, som tvunget af omstændighederne i 1960'ernes England opfandt teatersporten. Som instruktør var han og alle andre teaterfolk underlagt statens censur. En censur som havde fået teateret til at stifte i faste former af skræk for at udfordre myndighederne. Keith Johnstone ville finde på nye metoder, der sprængte rammerne, og han fandt sit smuthul i undervisning, som i modsætning til teateret ikke kunne underkastes

censur. Han begyndte at undervise offentligt i improvisation. En undervisning der efterhånden udviklede sig til åbne teaterlaboratorier, og pludselig var teatersporten opfundet.

HURRA FOR FEJL

Pernille Sørensen har anvendt improvisation i samtlige sine 17 år som skuespiller, men de sidste fem år har hun arbejdet og optrådt intensivt med improviseret teater både som medlem af teatersportsgruppen "Alt på et bræt" og som medlem af trio'en 'Musical-Impro', som spiller en improviseret musical med interaktion fra publikum. Så hun var ikke i tvivl om, hvad legatet skulle bruges til.

"Jeg mødte ham (Keith Johnstone, red.) på et kursusbesøg i Danmark, og jeg var helt opslugt af at møde én, der havde sat det, jeg havde arbejdet med i årevis, i system, og som havde analyseret det og skrevet bøger om det," fortæller hun.

"Han arbejder meget med at tage præstationen ud af ting. 'Hurra!', kan han finde på at råbe, hvis vi begår fejl. 'Nu gik det hele galt – nu har vi endelig mulighed for at lære noget.'"

MASTER I TEATERPÆDAGOGIK

Et samarbejde mellem Universitt der Künste i Berlin, Betty Nansen Teatrets C:NTACT og Frederiksberg Seminarium udbyder fra februar 2009 en masteruddannelse i teaterpdagogik for danske og svenske studerende. Uddannelsen henvender sig til professionelle inden for undervisning, kultur, teater og formidling. Det kan f.eks. være lærere og pædagoger, skuespillere, dansere eller akademikere inden for teatervidenskab. Uddannelsen, der er et treårigt deltidsstudie, kvalificerer de studerende til at arbejde med drama og teater i pædagogiske og interkulturelle sammenhænge. Den giver kompetencer inden for utraditionelle og nye områder, som f.eks. 'enactment' som teknik i kulturformidling til brug af teater-virkemidler i f.eks. undervisning, ledelse og organisationsudvikling.

Læs mere om uddannelsen på www.master-i-teater.dk.

PERNILLE SØRENSEN

Har arbejdet seriøst med improvisation i mange år og undervist meget i denne disciplin. Det var bl.a. DSFs begrundelse for at give hende et studie- og rejselegat til det Keith Johnstone-kursus, som hun fortæller om her. Pernille Sørensen ønsker med sit arbejde fremover at hjpe agtelsen for improvisation i Danmark og videreudvikle og forny genren herhjemme.

Det er enormt befriende, fordi det pludselig er i orden at fejle, og det er jo essentielt i improviseret teater, hvor det handler om ikke at tænke på, hvad der sker lige om lidt, men om at være 100 procent i nuet og give slip."

For Keith Johnstone er teatret stadig n stor undersøgelse, t stort forskningslaboratorium. Han har formået at bevare legen, siger Pernille Sørensen.

"Selvom han er en gammel mand og erfaren herre, så kan han stadig sidde og klukke af grin over at puste balloner op bare ved tanken om alt det sjve, man skal bruge dem til, nr showet gr i gang. Og så skaber han en meget generøs atmosfære, hvor folk deler med hinanden og leger sammen i stedet for at konkurrere. Det, som er enormt synligt ved improvisation - men som jo gælder i alt teater - er, at det kræver absolut samarbejde og tillid, ellers kan det ikke lade sig gøre at få hele apparatet til at spille," fortæller hun.

EN FYLDT VÆRKTØJSKASSE

De 15 dage i Canada gik blandt andet med forskellige improvisationer, hvor deltagerne trænede i at drive en historie videre i samarbejde.

"Keith Johnstone arbejder meget med at finde frem til den indre fornemmelse, vi alle sammen har af, hvordan en historie skal fortælles. Publikum har jo den samme fornemmelse, s hvis man rammer rigtigt, så har man skabt en historie, der fnger. Vi har fx leget en leg, hvor man i en gruppe hele tiden skiftes til at fortælle historien t skridt frem. Hvis man ikke kan lide historiens udvikling, træder man ud af gruppen, og det ender med at n står alene. På den måde lærer man en masse om, hvad de andre opfatter som fortællingens indre logik, og hvornår de synes, kæden springer af. Man lærer noget om, hvad der inspirerer de andre, og man lærer noget om gruppedynamik. I starten kunne vi kun komme 3-4 trin ind i historien, i slutningen af kurset kunne vi komme 12-15 trin ind i historien."

Og både den og alle de andre øvelser kan Pernille tage direkte med ind i sit arbejde herhjemme.

"Hele min værktøjskasse er fyldt godt op nu. Jeg har lært en masse lege og øvelser, som jeg kan bruge når jeg arbejder. Og s kan jeg undervise i det. Jeg har netop startet mit eget firma, der hedder 'Play&Act', som målretter træning i improvisation, til både erhvervsliv og skuespillere."

FÆLLES ANSVAR

Og s har Pernille fået noget med hjem, som i det hele taget bare har gjort hende gladere for, at hun har valgt det arbejde, hun har valgt.

"Som skuespillere synes jeg tit, vi kommer ind i rutiner hvor vi hænger lidt med nbbet og ikke rigtigt synes, vi har det sjvt. Men jeg har fået et positivt 'mindset' med hjem. En måde at holde sit humør højt på, med det fag vi har. Humøret er kommet af, at Keith og de mennesker han omgiver sig med, arbejder ud fra en tese om, at ingen fr ideer alene. Men det giver jo også den frihed, at man aldrig bærer ansvaret alene. Og s har han givet mig en erkendelse af, at man ikke kan være bedre, end man er. Hvis man prøver at være bedre, end man er, kaldes det sceneskrk."

Og hvis der er noget Pernille synes, at skuespillere generelt bruger for mange kræfter på, er det at være bange for scenen.

"Jeg vil gerne være med til at ændre nogle værdisæt og sørge for, at folk fr fornøjelsen af det, når vi har fået det privilegerede arbejde, vi har. Når man nu selv er gået op på den der scene, kan man sgu' da liss' godt gøre det til fest." ■

“Improvisation kommer fra det latinske ord 'improvisus', der betyder uforudset. Improvisation er spontant spil med mere eller mindre forberedelse. ”

Gyldendals teaterleksikon

PÅ SYDDANSK UNIVERSITET I ODENSE EKSPERIMENTERER MAN MED VIDENSKABSTEATER. FORSKERE UDVIKLER FORMIDLINGEN GENNEM DRAMATURGIEN, OG SAMTIDIG TILFØJES TEATERSCENEN VIDENSKABENS FORTÆLLINGER.

Af Thorsten Asbjørn Lauritsen & Peter Borberg

PÅ SCENEN UDEN ROLLE

Foto: Center for Kunst og Videnskab - Syddansk Universitet

DEN MAGISKE KUGLE. Post doc Esben Thormann. I baggrunden ses ph.d.-studerende Anne K. Bugge

Tæppet er gået. Forestillingen hedder 'Den Magiske Kugle'. Den handler om kræftforskningens historie og udvikling frem til i dag, hvor forskere står foran et afgørende nybrud: Kræftmedicin afleveret i 'magiske' kugler. Ind på scenen træder Ole G. Mouritsen, professor i fysik og kemi – han spiller i aften Ole G. Mouritsen, professor i fysik og kemi. Sammen med teaterinstruktør Bent Nørgaard, leder af Center for Kunst og Videnskab, Syddansk Universitet, har fysikprofessoren og et hold af andre forskere arbejdet på manuskript og scenografi til aftenens forestilling.

"Jeg er her ikke for at spille teater i klassisk forstand. Jeg er her for at opføre en videnskabelig fortælling, hvor jeg bruger mig selv og min viden i et dramaturgisk rum. Det handler ikke om at påtage sig en rolle, men om at bruge teatrets virkemidler til at fortælle en historie om videnskab og forskere så troværdigt som muligt. Og samtidig på en enkel, levende og forståelig måde," siger Ole G. Mouritsen.

Han og en række forskerkolleger var med, da Center for Kunst og Videnskab lancerede en af de første videnskabsteater-forestillinger i 2007. Arbejdet med forestillingerne har haft stor betydning for Ole G. Mouritsen – både personligt og fagligt – og var en medvirkende faktor, da han sidste år blev tildelt den eftertragtede Forskningskommunikationspris af Videnskabsministeriet.

"Jeg har altid været optaget af formidling, og det at arbejde med teaterinstruktør Bent Nørgaard har givet mig et helt andet blik for min fremtræden – hvad enten det er foran et publikum, i teateret eller hjemme foran de studerende i auditoriet. Dét,

DEN MAGISKE KUGLE (2007) med bl.a. Ph.d.studerende Anne Arnspang Christensen

det især handler om, er min stemmeføring og mit kropssprog. Jeg er blevet langt mere bevidst om, hvordan jeg virker, når jeg stiller mig frem for at fortælle,” siger fysikprofessoren.

Han nævner, at arbejdet med indøvelsen af forestillingen har gjort ham opmærksom på hans tendens til at tale i et monotont stemmeleje samt andre fysiske kendetegn, der kan tage en del af fokus fra det rent indholdsmæssige. Bevidstheden om krop og stemme bruger Ole G. Mouritsen i sit fortsatte formidlingsarbejde.

Samtidig hæfter han sig ved en yderligere dimension, som teaterarbejdet har tilført forskerne: Evnen til at være til stede her og nu.

”Det fascinerende ved teateret er, at når tæppet går, så går der noget i gang. En forestilling rummer en intensitet og flygtighed. Den skal virke i en bestemt tid, og som aktør skal du være der i øjeblikket. Som forsker er man ofte på vej i en proces, optaget af en masse gøremål, hvor man tænker på sit næste skridt og dermed glemmer at være til stede i situationen. Her har teateret været dybt inspirerende.”

FANTASTISKE FORTÆLLINGER

Tilsvarende finder teatermennesket Bent Nørgaard, at forskningsmiljøet på Syddansk Universitet er et ocean af storslåede historier – et sandt privilegium som arbejdsplads for en scenekunstner.

”De områder, som udvikler vores verden, og som samtidig søger at forklare den, finder vi typisk i forskningsmiljøer på universiteterne. Forskning har kolossal indflydelse på vores

samfund. Vi kan dårligt forestille os et samfund uden viden og teknologi, og det er i høj grad disse områder, vi taler om, og som vi er præget af som mennesker. I mine øjne tilbyder universitetsmiljøet en masse fantastiske fortællinger om folk, der arbejder med at forstå verden, beskrive den og ændre den,” siger Bent Nørgaard, der undrer sig over, at teatret ikke noget før har anvendt forskningen i en dramatisk form.

”I litteraturen har man gjort det i årevis, siger Bent Nørgaard og henviser blandt andre til forfatteren Lene Andersens omfattende flerbindsværk, ’Både og’, der belyser forskellige sider af videnskaben inden for en fiktiv ramme.”

”Teatret har alle dage været udtryk for en måde at forklare verden på og opdrage den. Derfor er det på høje tid, at teatret begynder at betjene sig af de historier, som videnskaben kan tilbyde. Jeg har i hvert fald opdaget, at den videnskabelige historie kan have samme effekt som den, kunsten kan tilbyde. Jeg siger ikke, at videnskab er kunst, men effekten kan være den samme. Hvis du overværer et videnskabeligt foredrag, kan du blive svimmel, henført, skræmt eller oprevet. Det er den kraft, der ligger i det videnskabelige foredrag, som jeg gerne vil tage med ind i min egen arena, som er teatret,” siger Bent Nørgaard.

Professor Ole G. Mouritsen lader det helst være op til andre at vurdere, hvorvidt det nyskabende videnskabsteater er et bidrag til det traditionelle teater. Han vover dog at pege på et element:

”Som videnskabsfolk kan vi på scenen fortælle om den tvivl og søgen, der ligger bag enhver videnskabelig opdagelse. I jag-

FORMIDLINGSPRIS FOR TEATERINDSATS

Ole G. Mouritsen modtog i 2007 Forskningskommunikationsprisen. I begrundelsen af valget lød det fra videnskabsminister Helge Sander: *"Ole G. Mouritsen er en både dygtig forskningsformidler og en højt anerkendt forsker inden for biomembranforskning. Han styrker interessen for både fysik, kemi, biologi og teknologi gennem kagebøger, videnskabsteater, formidling gennem leg og virtuelle billedgallerier. Tværfaglig og nyskabende formidling til stor inspiration for andre forskere."*

DEN MAGISKE KUGLE. Professor Ole G. Mouritsen

ten på at forstå naturen, kan forskerne troværdigt fortælle om det kaos man står i forud for enhver ny indsigt. På den måde kan teateret også være med til at nuancere det stereotype billede af forskere, som nogen, der har styr på det hele og står med færdige svar," siger han.

For forskerholdet har det at være medforfattere til et dramaturgisk manuskript desuden skærpet fornemmelsen for kernen i deres videnskabelige arbejde.

- Når man er optaget af et forskningsprojekt kan man meget nemt blive detaljefokuseret. Med Bent Nørgaard skulle vi opbygge en fortælling om vores forskning, som fastholdt det essentielle i fortællingen. Det perspektiv kan vi tage med tilbage i laboratoriet og auditoriet." ■

LITTERATUR OG VIDENSKAB

Inden for skønlitteraturen findes der talrige eksempler på værker, som trækker på videnskabens nyskabelser og historier.

For eksempel var H.C. Andersen dybt fascineret af opdagelsen af telegraphen. Det store Atlanterhavskabel, som blev rullet ud i 1866, inspirerede H.C. Andersen til at skrive samtidseventyret "Den store søslange".

I 1991 fik den norske forfatter Jostein Gaarder et internationalt gennembrud med romanen "Sofies verden", der beskrev filosofiens historie.

Og i disse år er den danske forfatter Lene Andersen højaktuel med flerbindsværket 'Både og', en romanserie, som belyser forskellige sider af naturvidenskaben, åndsvidenskaben og samfundsvidenskaben.

VIDENSKABSTEATER

Center for Kunst og Videnskab, Syddansk Universitet, har under ledelse af teaterinstruktør Bent Nørgaard opført en række videnskabsteater-forestillinger:

Den Magiske Kugle (2007): En forestilling om videnskabens historie og udvikling af ny kræftmedicin.

NANO (2007): En forestilling om nanoteknologiens muligheder og konsekvenser.

Det skabende menneske (2007): En forestilling om menneskets kreative og innovative potentiale.

Bioetik og musik (2008): En forestilling om stamcelleforskning og dens etiske grænser.

PICS:

"Teater, virkelighed, virkelighed, teater, du godeste gud, sikke nogle ord, som om teatret ikke også var virkelighed!"

*Den ene Hitler-skuespiller til de andre i 'En smule stilhed før stormen' på Husets Teater. Manuskript af den tyske dramatiker Theresia Walser og i rollerne som Hitler-skuespillere: Mads Wille, Thomas Mørk og Poul Hüttel.
Foto: Henrik Ohsteen Rasmussen*

TEATRET CANTABILE 2 KAN I ÅR FEJRE 25 ÅRS JUBILÆUM. I DEN FORBINDELSE ER DER UDGIVET EN JUBILÆUMSBOG MED INDLÆG, DER BESKRIVER TEATRETS HISTORIE OG UDVIKLING OG INDEHOLDER EN MASSE FLOTTE FORESTILLINGSBILLEDER. SCENELIV BRINGER HERUNDER ET LET FORKORTET INDLÆG FRA BOGEN, HVOR BØRNE- OG KULTURDIREKTØR I VORDINGBORG KOMMUNE, KLAUS MICHAEL JENSEN, BESKRIVER, HVORDAN ET EGNSTEATER KAN BÅDE UDFORDRE OG UDVIKLE ET LOKALOMRÅDE.

MERE END EN FLOK GALNINGE

VENUS LABYRINTEN Foto: Cantabile 2 / Pessetrum

En gruppe mærkeligt påklædte og stærkt sminkede personer stiller en stige op ad en fleretagers bygning i hovedgaden. Folk begynder at stimle sammen og kan iagttage, hvordan disse mærkeligt påklædte under udfoldelse af store akrobatiske udfoldelser kravler op ad stigen, entrerer en lejlighed på første sal og begynder at kaste inventar fra lejligheden ud af vinduet. Det sammenstimlede publikum jubler og applauderer, da forestillingen er forbi.

Hvor kan sådan et optrin finde sted, og hvorfor er der ikke nogen, der gør anskrig eller ringer til politiet? Jeg vil i det følgende give et bud på, hvorfor det kan finde sted i en mindre sydsjællandsk købstad med ca. 10.000 indbyggere.

Stedet er Vordingborg. I 1980'erne bestod den lokale teaterforenings bestyrelse af en række personer, der ud over de store anerkendte omrejsende teatre også syntes, man skulle have mere spektakulære teaterforestillinger. I forbindelse med opførelsen af et nyt uddannelsescenter med gymnasium og handelsskole var det lykkedes at formå kommunen til at opføre en teatersal i tilknytning til centret.

Det viste sig at være en meget velfungerende sal med fremragende scenefaciliteter og gode oversigtsforhold fra alle tilsku-

erpladser. Gennem teaterforeningens arrangementer i den nye teatersal udvikledes en lokal interesse for mere moderne teater, og da samtidig de dynamiske teaterfolk fik trukket mange af kommunens borgere ind til en teateroplevelse, var kimen lagt til, at Vordingborg skulle have et egnsteater. Der var blandt de toneangivende enighed om, at man ønskede at engagere et teater, der "gjorde en forskel", og man fik på et tidligt tidspunkt øje på den teatergruppe, der siden blev til Cantabile 2 i Vordingborg. De var anderledes, end hvad man ellers mødte i provinsen, og de havde nogle ideer til, hvordan de ville arbejde i Vordingborg, som ingen andre kunne matche. Man havde ikke flotte prangende bygninger, som man kunne stille til rådighed, sådan som man gjorde i andre byer, men man havde jo en velfungerende teatersal, og sammen med diverse birum og lagerlokaler var det tilbuddet til Vordingborgs kommende egnsteater.

Forholdene var dengang sådan, at hvis kommunen og eventuelt amtet gav et tilskud af en vis størrelse, ville staten doble op – ikke noget med statslige konsulenter og skrappe krav til teatervirksomheden! Så det springende punkt var at opnå byrådets godkendelse af, at man skulle have et egnsteater i Vordingborg. Det lykkedes, og Cantabile 2 kunne indtage Vordingborg. Og det gjorde de under lokalbefolkningens store skepsis. I de første år var omtalen mand og mand imellem på gadehjørnerne ikke positiv, og den lokale presses anmeldelser af forestillingerne bidrog heller ikke til en større accept. Sammenligningen med H.C. Andersens historie om Kejserens Nye Klæder blev ofte brugt, når talen faldt på Cantabile 2's bedrifter.

Men efterhånden som det blev tydeligt, at Cantabile 2 høstede stor anerkendelse for deres arbejde i teaterfaglige kredse i hele landet, ændredes det lokale syn på teatret. Hertil medvirkede uden al tvivl også de oplevelser, som Waves-festivalerne hvert andet år gav. Spændende og anderledes gadeforestillinger og events i Algade i dagtimerne og store spektakulære optrædener om aftenen på byens torve og pladser – alt sammen leveret af teatergrupper fra hele Europa, der via Cantabile 2 fandt vej til den lille provinsby i Sydsjælland. Det gik op for os, at Cantabile 2 var andet end en flok galninge – at Cantabile 2 gjorde brug af byen, men byen havde også fordel af Cantabile 2.

BOMBSHELLS med Siri Hæff Andersen. Foto: Cantabile 2 / Presserum

I dag er Cantabile 2 en naturlig del af kulturlivet i Vordingborg. Det er med til at give byen sin identitet og gøre den til en af de mest markante og synlige kulturbyer på Sjælland. Vi blev stolte, når teaterkyndige omtalte Vordingborg som en by, hvor der skete spændende teaterbegivenheder og som stedet, hvor nyskabende teater fødtes. Og da københavneraviserne gav anmelderros til Cantabile 2's seneste forestilling på en af de københavnske teaterscener, var vi næsten i himlen.

Også på anden vis har Cantabile 2 haft en betydning for byen og kommunen. Vi er alle udstyret med en større eller mindre grad af skepsis over for det, der er anderledes, og med en forundring over folk, der opfører sig på en anden måde end flertallet. Cantabile 2's tilstedeværelse i bybilledet – og ikke mindst de aktiviteter, der sker i forbindelse med Waves-festivalerne – har givet en større accept af det anderledes og respekt for den nye kunst. Derfor kan man lettere lave kunsttiltag i Vordingborg end i så mange andre byer. Og på grund af den stigende accept har ansøgninger om tilskud og fysisk rum til kunstneriske aktiviteter haft en lettere gang igennem de kommunalpolitiske beslutningsprocesser.

I tilknytning til Cantabile 2 har teatret drevet en teaterskole – School of Stage Arts – med en treårig skuespilleruddannelse rettet mod performance, visuelt teater, danseteater, moderne musikdramatik og installations-kunst. Som det ofte går, når unge mennesker søger en videregående uddannelse, er også en del af de elever, der er blevet uddannet her, blevet hængende i området. På samme måde har skolen tiltrukket dygtige skuespillere som lærere. Der er således en del freelance-skuespillere, der har deres udgangspunkt i Vordingborg, og som "on and off" tager del i kulturlivet. Området har kort sagt fået et righoldigt skuespilmiljø, hvor aktører finder sammen i forskellige grupperinger for at opsætte nye forestillinger, inden de drager på turné rundt i Danmark og hele Europa.

Hvis kommunen således udtalt eller udtalt har haft en strategi om at benytte et egnsteater til at løfte den kulturelle profil og skabe et lokalt vækstlag for scenekunst, må man sige, at strategien lykkedes. De kloge og forstandige mennesker, der medvirkede til, at Cantabile 2 i 1990 kom til Vordingborg, har derigennem igangsat en udvikling, som var væsentlig større end blot at få et egnsteater til byen. ■

KLAUS MICHAEL JENSEN

Børne- & kulturdirektør i Vordingborg Kommune. Har arbejdet med kommunal administration inden for kultur- og børneområdet siden 1987, fra 1996 i Vordingborg Kommune.

TEATERDIREKTØR AARHUS TEATER

Stillingen som teaterdirektør ved Aarhus Teater opslås hermed ledig til besættelse snarest.

Teaterdirektøren har det kunstneriske ansvar for teatret og kan således træffe bestemmelser om repertoire, engagementer og øvrige kunstneriske spørgsmål i henhold til teaterloven. Der lægges vægt på, at teaterdirektøren kan fortsætte Aarhus Teaters kunstneriske udvikling og samarbejde bredt indenfor kulturlivet.

Aarhus Teater er provinsens førende teater indenfor scenekunsten. Udover Store Scene råder teatret over fire mindre scener. Teatret har fast tilknyttet 22 skuespillere og lægger vægt på at fremtræde som et ensembleteater. De senere år har teatret haft ca. 100.000 publikummer årligt. Teatret har tilknyttet en skuespillerskole og en dramaturguddannelse.

Teatrets bestyrelse har besluttet, at Aarhus Teater fremover skal have en to-leddet daglig ledelse. Samtidig med dette opslag opslås således en stilling som direktør ved Aarhus Teater med ansvar for økonomi, administration og organisation. De to direktørstillinger er sideordnede og refererer hver især til bestyrelsen. Det forudsættes, at de to direktører er fælles om det daglige ledelsesansvar og udviklingen af teatret.

Stillingen som teaterdirektør ønskes besat på åremålsbasis for en 4-årig periode med mulighed for forlængelse. De nærmere vilkår fastsættes i kontrakten.

Oplysninger om stillingen og teatret kan fås ved henvendelse til Aarhus Teaters bestyrelsesformand Kim Andersen, MF, tlf. 33 37 45 09, e-mail: vkian@ft.dk

Ansøgningen stiles til bestyrelsesformanden og sendes til adressen: Skovbrynet 16, 8660 Skanderborg. Ansøgningsfristen er onsdag d. 26. november 2008 og kuverten bedes mærket "Teaterdirektør".

AARHUS TEATER

Hvad sker der, hvis jeg i en periode er uden job?

PFA
PENSION

Det er en god idé at tage PFA med på råd, når du skifter job eller ikke arbejder i en periode. Indbetalingerne på din pensionsopsparing vil nemlig stoppe, og du kan risikere at miste dine forsikringsdækninger. Vi kan hjælpe dig med at tilpasse din pensionsordning, så den passer til din nuværende situation.

Ring til 70 12 50 00 - så dit liv og din fremtid er bedre sikret.

Bygger på forståelse

SCENEKUNSTENS UDVIKLINGSCENTER Odsherred Teaterskole

22.11 - 27.11	PERSONINSTRUKTION v. / VIBEKE WREDE
01.12 - 05.12	IMPRO, MUSIK OG KLOVNER v. / ALEX BYRNE
01.12 - 03.12	DUBBING 2 v. / LARS THIESGAARD
03.12 - 05.12	MENTAL TRÆNING v. / K. RIEFFESTAHN OG J. MANNOV
08.12 - 09.12	RAINBOW OF DESIRE v. / KATRIN BYREUS
10.12 - 14.12	BRECHT - SANG OG FORTOLKNING v. / SONJA KEHLER
12.12 - 14.12	BOUFFON OG PARODIENS KRAFT v. / ANNA PANDURO
16.01 - 18.01	INTRO TIL KULTUR- OG OPLEVELSES- ØKONOMIEN v. / CHRISTIAN JANTZEN
24.01 - 25.01	KURSUS FOR TEATERBESTYRELSER v. / JENS NIELSEN
02.02 - 06.02	KEITH JOHNSTONE IMPRO v. / STEEN HAAKON HANSEN
03.02 - 05.02	KROP, STEMME & UDTRYK v. / ULLE BJØRN BENGTSSEN
18.02 - 20.02	MARKEDSFØRING AF KUNSTEN v. / ALLAN LARSEN

SKAB DIN EGEN KUNST
– KONTAKT OS, SÅ HJÆLPER VI
WWW.NYSCENEKUNST.DK TELEFON 59 93 10 09

SCENEKUNSTENS UDVIKLINGSCENTER Odsherred Teaterskole

INTRO TIL KULTUR OG OPLEVELSESØKONOMI

- HVAD ER KULTUR- OG OPLEVELSESØKONOMIEN
EGENTLIG FOR NOGET?
- HVORDAN KAN MAN ARBEJDE MED DEN I PRAKSIS?
- HVILKE MULIGHEDER KAN DET FÅ FOR FREMTIDENS
KUNSTNERISKE ARBEJDSMARKED?

KURSET GIVER MULIGHED FOR AT KVALIFICERE KUNSTNERISKE
KOMPETENCER MED VIDEN OM OPLEVELSE OG IDENTIFICERE DE
NYE SAMMENHÆNGE.

UNDERVISERE:

CHRISTIAN JANTZEN, LEDER AF INSTITUT FOR KOMMUNIKATION
PÅ ÅLBORG UNIVERSITET.

ANDERS HOLST, SKUESPILLER OG STUD. MASTER
I OPLEVELSESLEDELSE.

PRIS: 1.500.-

DATO: 16.01 - 18.01

PRISEN ER INKL. EGET VÆRELSE OG SÆRDELES GOD MAD.

TILMELDING PÅ
WWW.NYSCENEKUNST.DK
TELEFON: 59 93 10 09

RUNDE FØDELSSDAGE

NOVEMBER

Pia Koch Stead	50 år	18. november
Jørgen Teytaud	75 år	20. november
Elsebeth Møller	60 år	21. november
Basse J. Dam	60 år	25. november
Jacque Lauritsen	50 år	28. november

DECEMBER

Birgitte Getting	50 år	10. december
Sonja Oppenhagen	60 år	11. december
Peter Rygård	50 år	13. december
Christine Hermansen	50 år	17. december
Zenia Hansen	50 år	17. december

Sangundervisning i København - alle niveauer

Undervisningen tager udgangspunkt i dig og din stemme og tilrettelægges ud fra dine forudsætninger og dit behov.

- Personlig fortolkning
- Hjælp v/stemmeproblemer
- Forberedelse til audition

Lise Nees

tlf. 35 38 1000

lisenees.com

SOMMERHUS SEJERØBUGT (RØSNÆS) UDLEJES

Nyopført fritidshus på stor gl. grund. 200 m. til strand udlejes på ugebasis. 3 sovevæ., 6 sovepladser, brændeovn, vaskemask., opvaskemask, sauna/spa. 1 ½ times kørsel fra Kbh.

Pris 3.500 kr. pr. uge ekskl. forbrug.

Søren Thomsen. Telefon: 26 83 47 13

Mikael Helmuth fylder **50** år
Vi indbyder venner og kolleger til
reception, fredag 19/12 kl. 15-19 på

TEAM TEATRET

Østergade 32, 7400 Herning, T: 97 12 55 77

LEJLIGHED I SPANIEN

Lejlighed til leje i Spanien (Almuñécar, 80 km øst for Málaga) i perioden 15. december 2008 til 15. april 2009. 2 værelser m. 4 sovepladser, køkken, bad, stor altan lige ud til Middelhavet. 1.000 kr. pr. uge (Påske dog 2.000 kr.) plus 3 Euro pr. dag for gas/lys.

Henvendelse: Grethe Mogensen 32 53 92 16 / 20 16 98 97,
eller e-mail: grethemogensen@mail.dk

VÆRELSE TIL LEJE

Værelse ved Skt. Hans Torv, 18 m², 3.500 kr. pr. mdr., 1 måneds depositum.
Kan være delvist møbleret.

Henvendelse

Trine 24 45 44 12 / 35 35 14 09

FREMLEJE

Fremleje søges af kvindelig arkitekt, ikke-ryger i akut boligmangel, helst indre by, Christianshavn eller Vesterbro, gerne kort periode, alt har interesse.

Henvendelse

Lene Vasegaard, Tlf: 33 24 92 84, mob: 22 94 90 42

SOMMERHUS NÆR SKAGEN UDLEJES

Totalrenoveret husmandssted på 124 m², ligger ud til åbne marker og 2 km fra vandet udlejes på ugebasis. Brændeovne / vaskemaskine og tørretumbler. Pris kr. 3.000,- pr. uge inkl. forbrug.

Henvendelse: Torben Sekov, Tel. 40 11 60 46

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad og vaskemaskine. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: Rasmus Munch / munch.rasmus@gmail.com

DIREKTØR AARHUS TEATER

Aarhus Teater opslår hermed en stilling som direktør ved teatret til besættelse snarest.

Der er tale om en ny stilling. Direktøren skal have ansvar for teatrets økonomi, budget og regnskab, administration og organisation samt kontakt til myndigheder. Der lægges endvidere vægt på, at direktøren har ledelsesmæssige og kommunikative kompetencer.

Aarhus Teater er provinsens førende teater indenfor scenekunsten. Udover Store Scene råder teatret over fire mindre scener. Teatret har fast tilknyttet 22 skuespillere og lægger vægt på at fremtræde som et ensembleteater. De senere år har teatret haft ca. 100.000 publikummer årligt. Teatret har tilknyttet en skuespillerskole og en dramatikerruddannelse. Teatret støttes af Kulturministeriet. Budgettet er ca. 85 millioner årligt.

Teatrets bestyrelse har besluttet, at teatret fremover skal have en to-leddet daglig ledelse. Samtidig med dette opslag opslås således stillingen som teaterdirektør ved Aarhus Teater. Teaterdirektøren har det kunstneriske ansvar for teatret i henhold til teaterloven. De to direktørstillinger er sideordnede og refererer hver især til bestyrelsen. Det forudsættes, at de to direktører er fælles om det daglige ledelsesansvar og udviklingen af teatret.

Stillingen som direktør ved Aarhus Teater ønskes besat på åremålsbasis for en 4-årig periode med mulighed for forlængelse. De nærmere vilkår fastsættes i kontrakten.

Oplysninger om stillingen og teatret kan fås ved henvendelse til Aarhus Teaters bestyrelsesformand Kim Andersen, MF, tlf. 33 37 45 09, e-mail: vkian@ft.dk

Ansøgningen stiles til bestyrelsesformanden og sendes til adressen: Skovbrynet 16, 8660 Skanderborg. Ansøgningsfristen er onsdag d. 26. november 2008 og kuverten bedes mærket "Direktør".

AARHUS TEATER

SCENELIV

udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt. Oplag: 3300 eks. - Abonnement: 375 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund
Sankt Knuds Vej 26,
1903 Frederiksberg C.
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59, man.-fre. 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:
pmm@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Pia Møller Munksgaard,
Henrik Petersen (ansv.).

Tryk: Print Division. Design: bilgravbilgrav.

ANNONCEPRISER & FORMATER (b x h):

Helsides annonce	(170 x 270)	kr. 8.000
2/3 sides annonce	(170 x 192)	kr. 5.500
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 1.500
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	kr. 500

Medlemsannoncer – max. 350 tegn incl. mellemrum (sommerhus o.lign.): kr. 200,-.

Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på CD eller mail i pdf-format. Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg.

Særlige annonceønsker:
Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE 2008/09

Henrik Petersen (formand)	44 44 99 24
Julie Carlsen	40 29 58 83
Peder Dahlgard	66 14 50 85
Christian Damsgaard	38 33 88 20
Ane Marie Fjelstrup	35 42 48 17
Rasmus Hammerich	40 71 29 87
Lars Hunniche	35 43 90 95
Joen Højerslev (suppleant)	32 55 93 99
Katja Elgaard Holm	26 14 41 18
Ann Eleonora Jørgensen	33 79 02 25
Laura Kold	51 92 11 04
Henrik Jandorf	30 23 44 32
Lars Lippert	21 48 06 12
Johannes Mannov	36 34 15 56
Ina-Miriam Rosenbaum	33 14 20 47
Jacob Stage	38 10 83 85

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Henrik Petersen
Direktør: Mikael Waldorff
Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard
Bogholder: Lis Jespersen
Regnskabsfører: Heidi Holm Madsen
Juridiske konsulenter: Maj Hagstrøm og Nanna Klingsholm (orlov)
Forbundsjurister: Berit Lassen (orlov), Magnus Homann, Charlotte Olsen Poulsen og Anders Ingemann Johansen
Socialkonsulent: Nanna Møller
It-manager og rettighedsforvalter: Sengül Kaya (orlov)
Kursus- og Legatsekretær: Hanne Arlund og Karin Iwersen (orlov)
Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel
Omstilling/Sekretær: Sophie Hovdekorp

FILMEX' SEKRETARIAT

Forretningsfører: Sven Kromann-Rasmussen
Sekretærer: Jette Rydder og Kristine Staffeldt

PICS: LA TRAVIATA på Den Kongelige Opera, med bla. Inger Dam-Jensen. Foto: Miklos Szabo

DEADLINE SCENELIV DECEMBER: 19. NOVEMBER

TEATER UDEN LYD

KAN MAN FÅ EN KARRIERE SOM SKUESPILLER, NÅR MAN ER DØV? HVORFOR IKKE, SIGER DEN 28-ÅRIGE BO HÅRDELL, DER ER DET FØRSTE DØVE MEDLEM I DSF. OM TRE ÅR ER HAN UDDANNET SKUESPILLER FRA TEATER GLADS NYE SKUESPILLERUDDANNELSE FOR HANDICAPPEDE, OG SÅ ER HANS AMBITION AT VISE, HVORDAN HANDICAPPEDE KAN TILFØRE TEATRET EN SÆRLIG KUNSTNERISK DIMENSION.

LÆS ET INTERVIEW MED BO HÅRDELL I SCENELIV I DECEMBER.

LEDER

KREATIVITETEN BLOMSTRER – OGSÅ I ANSÆTTELSEN

Den kunstneriske branche er under konstant udvikling i disse år, hvor nye medier og platforme presser sig på og nye forestillingsformer opstår. Det stiller hele tiden nye krav til overenskomsterne på scenekunstneres arbejdsområde.

DSF støtter kreativiteten i forhold til at udvikle nye veje at nå publikum og nye måder at skabe kunst på – og dermed arbejde på. Iderigdommen må bare ikke være med til at udhule de generelle overenskomster og dermed medlemmernes arbejdsvilkår.

I løbet af det sidste halve års tid har Dansk Skuespillerforbund oplevet tilfælde, hvor teatre er begyndt at skrive kontrakter på nye måder – vel at mærke uden først at konsultere forbundet. Det kan f.eks. dreje sig om engagementer, der tidligere typisk var af en noget længere varighed end overenskomsternes mindste ansættelsesperiode på 75 dage.

Nu sker der nogle gange det, at der tilbydes en samlet ansættelse fra nøjagtig 75 dage før sidste forestillingsdag. Yderligere bliver man så forpligtet til at møde til en læseprøve f.eks. to-tre uger før ansættelsens begyndelsestidspunkt samt bedt om at stå til rådighed for et ikke nærmere defineret antal prøvedage mellem læseprøve og kontraktstart. For disse prøver samt læseprøve bliver man betalt med dagsgager.

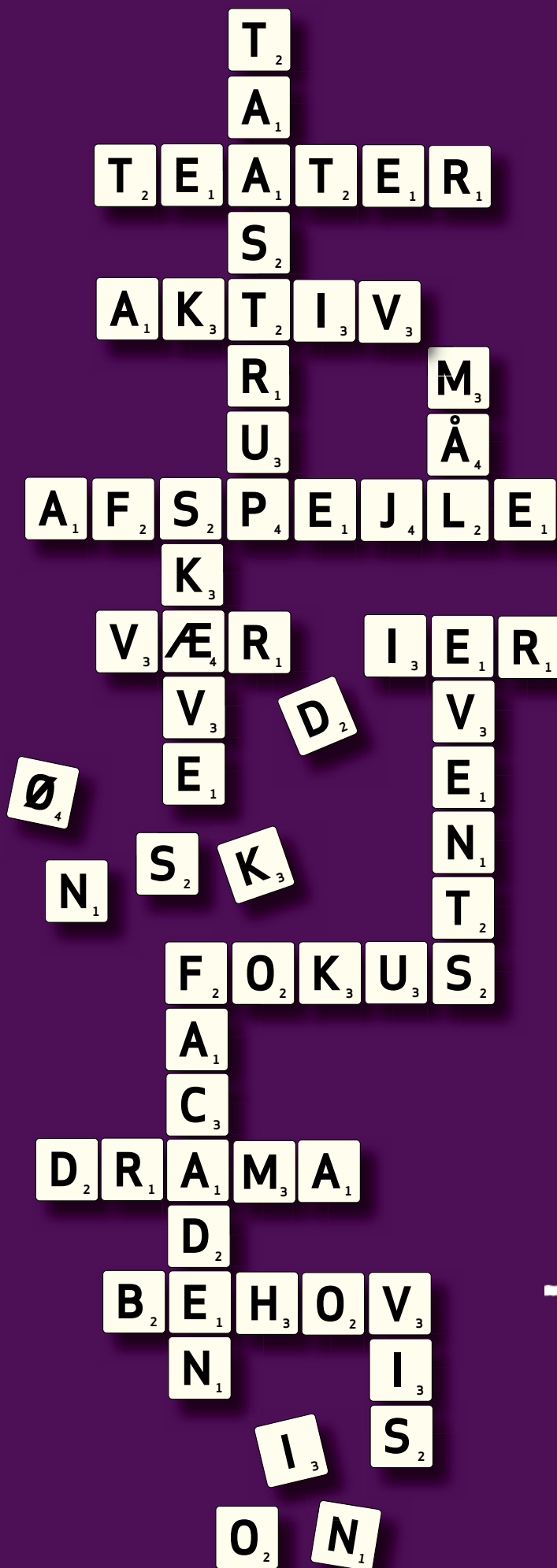
Den generelle praksis er, at vi bliver ansat fra læseprøve til sidste forestillingsdag og overenskomsterne taler typisk om en 'samlet ansættelse'. De nye kreative ansættelsesformer kan – alt efter formuleringen i kontrakten – betyde, at man er forpligtet til at møde til de dagsgage-betalte prøver, man bliver indkaldt til, og at man således ikke fuldt ud råder over sin tid op til den egentlige kontraktperiode. Dette kan desuden give problemer i forhold til dagpengereglerne.

Jeg opfordrer derfor medlemmer til at henvende sig til forbundet, hvis de bliver præsenteret for sådan en kontrakt, som ikke allerede er aftalt med os. Så vil vi gå i dialog med arbejdsgiveren for at finde en løsning.

Under de netop afsluttede overenskomstforhandlinger imødekom forbundet et ønske fra teatrene, om at vi i den kommende periode ville se positivt på nye og mere fleksible ansættelsesmuligheder i forbindelse med ændrede måder at skabe og udvikle en forestilling. F.eks. kortere workshops, der ligger lang tid før en egentlig prøveperiode.

Forbundet vil gerne være medvirkende til, at der kan udvikles nye og spændende arbejdsformer – hvis det kan ske i et samarbejde mellem teatret, den ansatte og forbundet. Det medvirker vi allerede i vid udstrækning til i dag. Men vi må holde fast i, at det er noget, der skal aftales, så vi ikke ender med at lade enkeltstående tiltag udhule de generelle arbejdsvilkår for scenekunstnerne. ■

*Henrik Petersen,
formand for Dansk Skuespillerforbund*

taastrupteater.dk